

PROCEDURE DIERENWELZIJN TRANSPORT

BePork-kwaliteitshandboek Transport

Deze procedure rond dierenwelzijn bij transport of een procedure opgesteld door de transportfirma die minstens onderstaande gegevens bevat, moet in elk vervoermiddel voor vervoer van varkens aanwezig zijn en worden opgevolgd. Een versie wordt ook digitaal of op papier bewaard op de bedrijfszetel.

Inhoud

Handelen met dieren	1
Rijgedrag	2
Extreme weersomstandigheden	2
Laden en lossen	3
Noodprocedure	3

Handelen met dieren

Zieke, gewonde en zwakke dieren **mogen niet vervoerd worden**, meer specifiek in volgende gevallen:

- Dieren niet op eigen kracht of zonder hulp kunnen lopen
- Dieren met ernstige open wonden
- Dieren met een prolaps (darmen, blaas of baarmoeder die uit de anus of vagina naar buiten puilen; te zien als een rode vlezige massa die naar buiten puilt)
- Pasgeboren dieren waarvan de navel nog niet volledig is geheeld.
- Varkens van minder dan drie weken oud
- Drachtige zeugen/gelten waarvan de draagtijd voor meer dan 90% gevorderd is
- Zeugen die in de week ervoor geworpen hebben

Zijn **verboden**:

- Elektrische drijfmiddelen (vóór, tijdens en na transport)
- Kalmeermiddelen
- Dieren zo behandelen dat onnodige pijn of lijden wordt veroorzaakt (bv. slaan, schoppen, druk uitoefenen op gevoelige lichaamsdelen, puntige voorwerpen te gebruiken, op te tillen of voort te trekken aan bepaalde lichaamsuiteinden zoals kop/staart/oren,...).
- Drijfmiddelen zo gebruiken dat pijn of schade aan de dieren wordt veroorzaakt

Rijgedrag

Het transport moet rustig gebeuren:

- Rij met matige snelheid
- Rij defensief en anticiperend
- Optrekken en remmen gebeuren geleidelijk aan
- Bochten worden voorzichtig en traag genomen

⇒ Dieren kunnen gemakkelijk hun evenwicht bewaren. Dit voorkomt verwondingen en heeft effect op de vleeskwiteit.

Extreme weersomstandigheden

Het transport is een stresserende situatie en dat maakt varkens extra gevoelig voor hete temperaturen.

Tekenen van hittestress:

- verhoogde ademhaling
- ademen met open mond
- sufheid
- overmatig speekselen

Oververhitting bij warm en vochtig weer voorkomen:

- Hou zo mogelijk bij opmaak van de planning rekening met de klimatologische omstandigheden;
- Vermijd waar mogelijk om tijdens het warmste gedeelte van de dag te rijden;
- Controleer de goede werking van het ventilatiesysteem;
- Vermijd zoveel mogelijk om dieren in de heetste gedeelten van de vrachtwagen te plaatsen; Dit zijn de plaatsen vooraan in de vrachtwagen en op de hoogste verdiepingen;
- Indien mogelijk: geef de dieren meer ruimte (20% extra);
- Geef de dieren zoveel mogelijk ruimte boven de kop om de luchtverversing te bevorderen;
- Waar mogelijk: verwijder tussendekken;
- Parkeer in de schaduw waar mogelijk, bij voorkeur dwars op de overheersende windrichting.

Laden en lossen

Laden en lossen = kritieke fase van transport door de sterke mens-dier interactie en de verandering van omgeving.

- Het laden (opdrijven) van varkens moet rustig gebeuren;
- Laad eerst beneden, dan boven;
- Verplaats varkens in kleine groepen (aangepast aan de compartimentgrootte);
- Probeer waar mogelijk geen dieren uit verschillende hokken te mengen → beperkt agressie;
- Gebruik van elektrische drijfmiddelen is verboden;
- Voorzie de nodige ruimte per dier: 0,50m² / 110kg
- De laad-/losklep is voorzien van:
 - o antislip
 - o hoek < 20°.
 - o Indien > 10° → systeem voorzien waardoor dieren zonder problemen of risico het voertuig in en uit kunnen lopen (bv. dwarslatten)
 - o dichte zijwanden;
- Gebruik gemakkelijk hanteerbare, dichte drijfplanken:
 - o Drijfplanken van de chauffeur zelf (bij laden en lossen van de laadruimte)
 - o Als u de stal moet betreden → gebruik drijfplanken van het bedrijf
- Lossen gebeurt snel maar rustig

Noodprocedure

Wanneer een transporteur bij een ongeval betrokken raakt:

- Bel het algemene noodnummer 112.
- Meld dat bij het ongeval een veetransportwagen betrokken is.
- Bel de werkgever.
- Verleen medewerking bij het takelen van de transportwagen.

Volg, indien aanwezig, de interne noodprocedure van het transportbedrijf.

Bronnen:

- EU Verordening nr. 1/2005 inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer en daarmee samenhangende activiteiten, Bijlage 1 hfst I punt 2 en hfst III punt 1.8.
- Cursus 'vervoerder van dieren' (<https://www.dgz.be/publicaties/cursus-vervoerder-van-dieren?backToOverview=1>) (download juni 2016)
- BePork-kwaliteitshandboek Transport dd. 01/01/2021.